

Poniższe wytyczne zostały sformułowane na potrzeby kontraktowania umów wyłącznie w 2018 r. Jednocześnie Narodowa Instytucja Zarządzająca (NIZ) zastrzega sobie prawo zmiany wytycznych w przypadku projektów, które będą kontraktowane w latach następnych.

Spis treści:

OGÓLNE INFORMACJE	1
FORMY DOFINANSOWANIA	1
WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI KOSZTÓW	2
RAPORT KOŃCOWY – WYTYCZNE OGÓLNE	2
PRZEVALUTOWANIE KOSZTÓW	3
KATEGORIE BUDŻETOWE I ICH DOKUMENTOWANIE	4
KOSZTY PODRÓŻY DO/Z MIEJSCA DZIAŁAŃ (DOT. RÓWNIEŻ KOSZTÓW PODRÓŻY NA WIZYTĘ PRZYGOTOWAWCZĄ)	4
KOSZTY PRZYGOTOWAŃ DZIAŁAŃ	4
KOSZTY ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA.....	5
KOSZTY DZIAŁAŃ	5
KOSZTY UPOWSZECHNIANIA	5
KOSZTY SPECJALNE	6
KOSZTY PROJEKTÓW PROMOCYJNO-INFORMACYJNYCH	6
WIZYTA PRZYGOTOWAWCZA – KOSZTY PODRÓŻY DO/Z WIZYTY PRZYGOTOWAWCZEJ PATRZ: KOSZTY PODRÓŻY.....	6
WIZYTA PRZYGOTOWAWCZA – KOSZTY DZIAŁAŃ WIZYTY PRZYGOTOWAWCZEJ	6
ZASADY FINANSOWANIA (SCHEMAT)	6

Ogólne informacje

Wytyczne nie zwalniają beneficjentów z obowiązku stosowania przepisów prawa krajowego, w szczególności ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości czy przepisów odnoszących się do kontroli podatkowej i skarbowej.

Raport sporządzony niezgodnie z wytycznymi do raportu finansowego nie zostanie zaakceptowany, beneficjent będzie poproszony o jego poprawienie w wyznaczonym czasie, a bieg terminu, w jakim Narodowa Instytucja Zarządzająca powinna dokonać rozliczenia, zostanie wstrzymany do momentu przedłożenia poprawnego rozliczenia.

Zgodnie z wymogami polskiego prawa wszelkie dokumenty księgowe powinny być przechowywane w archiwum organizacji przez pięć lat od daty wygaśnięcia umowy finansowej i w tym okresie mogą podlegać kontroli właściwych instytucji polskich i europejskich.

Formy dofinansowania

Środki finansowe mogą być przyznawane zarówno w oparciu o koszty rzeczywiste, jak i koszty ryczałtowe. W zależności od rodzaju środków finansowych możliwe jest połączenie wszystkich lub niektórych z wymienionych powyżej rodzajów środków finansowych. Przyznane dofinansowanie może zawierać jedną formę dofinansowania lub stanowić połączenie kilku. Poniżej opisano każdą

kategorię budżetową z podziałem na programy bilateralne wraz z uwzględnieniem formy dofinansowania oraz sposobu rozliczania i dokumentowania.

Niezależnie od wymogów dotyczących dokumentacji określonej dla każdej z kategorii beneficjent powinien zachować dowody źródłowe potwierdzające poniesienie kosztów w postaci faktur, rachunków i innych dokumentów księgowych.

Warunki kwalifikowalności kosztów

Obliczone w raporcie końcowym koszty muszą spełniać następujące warunki:

- a. muszą być powiązane z przedmiotem Umowy oraz muszą zostać uwzględnione w dołączonym do niej budżecie szacunkowym (Załącznik I do umowy finansowej);
- b. muszą być nieodzowne do realizacji działania objętego Umową;
- c. muszą być uzasadnione oraz muszą odpowiadać zasadom właściwego zarządzania finansowego, szczególnie w zakresie stosunku wartości do ceny oraz opłacalności;
- d. muszą być rzeczywiście poniesione przez beneficjenta;
- e. zostały poniesione w okresie obowiązywania umowy ustalonym w punkcie **A.7.** umowy finansowej, to jest data wystawienia dokumentu finansowego i data jego płatności mieszczą się w tym okresie;
- f. muszą poddawać się identyfikacji i weryfikacji, będą zaewidencjonowane w systemie księgowym organizacji beneficjenta, zgodnie z obowiązującymi przepisami rachunkowości w tym zakresie właściwymi dla kraju, w którym beneficjent prowadzi działalność oraz będą traktowane przez beneficjenta zgodnie z obowiązującymi rutynowymi praktykami księgowymi obowiązującymi w jego organizacji;
- g. zostały poniesione zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów podatkowych i składek na ubezpieczenia społeczne, w zakresie którym będzie ich dotyczył;
- h. są racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadami należytego zarządzania finansami, w szczególności oszczędności i efektywności;
- i. ponadto dany koszt może być przypisany i rozliczony tylko w ramach jednej kategorii budżetowej.

a.

Raport końcowy – wytyczne ogólne

1. Raport końcowy – część finansowa zawiera ostateczną kalkulację dofinansowania w oparciu o dane projektu po jego zrealizowaniu (np. czas trwania działań, liczba uczestników), nie więcej jednak niż dofinansowanie przyznane w umowie finansowej. Do raportu należy załączyć właściwie wypełnione i podpisane przez osoby uprawnione zgodnie z KRS lub innym dokumentem statutowym oświadczenie (zgodnie z Załącznikiem nr 3 raportu finansowego) o poniesieniu kosztów.
2. Do raportu końcowego nie należy załączać dokumentów finansowych potwierdzających poniesienie kosztów. Wyliczenie ostatecznej kwoty dofinansowania przez Narodową Instytucję Zarządzającą, nastąpi na podstawie zadeklarowanych przez beneficjenta kwot.
3. W przypadku wszystkich kategorii należy pamiętać, że kwota przyznanego dofinansowania w ramach poszczególnych kategorii (np. koszty podróży, koszty przygotowań, koszty zakwaterowania i wyżywienia) jest kwotą ostateczną i nie może zostać zwiększona zarówno w trakcie trwania projektu, jak i po jego zakończeniu. Wydatki nieprzewidziane w momencie akceptacji wniosku o dofinansowanie przez NIZ nie będą zaakceptowane w rozliczeniu końcowym. Wydatki powinny być związane z harmonogramem projektu przedstawionym jako załącznik do umowy finansowej.

4. W przypadku kosztów finansowych w formie ryczałtu ostateczna kwota dofinansowania w danej kategorii budżetowej nie musi być potwierdzona faktycznie poniesionymi kosztami.

Na prośbę NIZ Beneficjent powinien być w stanie przedstawić dowody poszczególnych działań/aktywności dofinansowanych w ramach pozycji budżetowych naliczanych w formie ryczałtu. Niezależnie od rzeczywiście poniesionych kosztów, Beneficjent jest uprawniony do otrzymania pełnej kwoty wynikającej z ryczałtu. Oznacza to, iż w przypadku poniesienia niższych kosztów rzeczywistych w danej kategorii ryczałtowej, niż wynosi ryczałt, NIZ nie wymaga zwrotu ewentualnie niewykorzystanych środków.

5. Beneficjent rozlicza kategorie budżetowe oparte o koszty ryczałtowe wyłącznie na podstawie ryczałtu.

6. Niezależnie od powyższego zaleca się, aby Beneficjent dołożył wszelkich starań, by kwoty ryczałtowe zostały wykorzystane w całości na właściwą realizację projektu.

7. W przypadku przekroczenia kosztów w danej kategorii budżetowej różnicę pokrywa beneficjent z innych źródeł niż otrzymane dofinansowanie.

8. Niezależnie od formy dofinansowania wszystkie koszty muszą być poniesione w datach obowiązywania umowy, ustalonym w punkcie **A.7** umowy finansowej. Ważne jest, aby data wystawienia dokumentu finansowego (faktura/rachunek), data sprzedaży oraz data uregulowania zobowiązania mieściły się w okresie uprawnionym.

9. Dokumentacja finansowa, tj. faktury/rachunki, powinna być wystawiona na beneficjenta lub w szczególnych i uzasadnionych przypadkach na organizację partnerską.

10. Zgodnie z art. 5 umowy finansowej beneficjent może podlegać różnym typom kontroli. W ramach tych kontroli przeprowadzana będzie:

- a. analiza raportu końcowego, mająca na celu ustalenie ostatecznej kwoty dofinansowania. Kontrola ta będzie przeprowadzana w odniesieniu do wszystkich złożonych przez beneficjentów raportów końcowych;
- b. kontrola w siedzibie beneficjenta, po zakończeniu działań w projekcie, w trakcie trwania umowy finansowej. Będzie ona miała na celu sprawdzenie, czy projekt został zrealizowany zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie oraz umową finansową. Kontrola ta będzie dotyczyła wytypowanych beneficjentów.

Jednocześnie NIZ zastrzega sobie prawo przeprowadzenia odrębnych od ww. kontroli z uwagi na zauważone problemy, zgłoszone nieprawidłowości itp.

Przewalutowanie kosztów

1. Raport finansowy należy sporządzić w walucie PLN i EUR.
2. Na potrzeby raportu końcowego kategorie budżetowe określone w umowie finansowej w walucie EUR przeliczane są automatycznie z PLN na EUR według kursu podanego w pkt. 3.4 umowy finansowej.
3. Wszelkie koszty w ramach kategorii rozliczanych w oparciu o koszty rzeczywiste, udokumentowane dowodami wystawionymi w walutach innych niż PLN należy przeliczyć na PLN, stosując kurs InfoEuro z miesiąca ogłoszenia konkursu. Uwaga! Dotyczy to również

dowodów wystawionych w walucie EUR. Pokrycie ewentualnych różnic kursowych leży po stronie beneficjentów i nie stanowi kosztu projektu.

Polsko – Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży

Kategorie budżetowe i ich dokumentowanie

Koszty podróży do/z miejsca działań (dot. również kosztów podróży na wizytę przygotowawczą)

1. Koszty podróży rozliczane są na podstawie ryczałtu 0,17 EUR na osobę wraz z uwzględnieniem liczby kilometrów, która uzależniona jest od dystansu obliczonego przez kalkulator odległości. Kalkulator odległości znajduje się na stronie http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_en. Koszty podróży podlegają rozliczeniu w wysokości nie wyższej jednak niż kwota przyznana na ten cel w umowie finansowej.
2. Wskazana stawka (0,17 EUR) obejmuje podróż w dwie strony. Odległość jest liczona w linii prostej z punktu A (miejsce wyjazdu) do punktu B (miejsce przyjazdu/działania) na podstawie ww. kalkulatora.
3. Obliczając dofinansowanie należy wziąć pod uwagę podróż jedynie w jedną stronę np. w przypadku podróży z Warszawy do Krakowa kalkulator wskaże 254,44 km. Jeżeli osoba podróżowała z Warszawy do Krakowa i z Krakowa do Warszawy, dofinansowanie wyniesie 43,25 EUR (254,44 km x 0,17 EUR).
4. Wysokość ryczałtu jest niezależna od środka transportu (autokar/samolot/pociąg/prywatny samochód itd.).
5. Dokumentacja:
  - a. Listy obecności uczestników z obu grup zawierające obowiązkowo imię i nazwisko uczestnika/opiekuna, adres e-mailowy, datę rozpoczęcia i zakończenia działania, miejsce rozpoczęcia podróży, miejsce działania oraz podpis uczestnika.
  - b. Zaakceptowany opis działań zamieszczony w raporcie końcowym

Koszty przygotowań

1. Koszty przygotowań rozliczane są na podstawie ryczałtu, nie więcej jednak niż kwota przyznana na ten cel w umowie finansowej.
2. Finansowanie w ramach Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży wynosi maksymalnie do 10% sumy kosztów naliczonych w ramach przyznanej kwoty na koszty zakwaterowania i wyżywienia oraz kosztów działań.
3. Każdy z krajów (niezależnie od liczby organizacji partnerskich) może wykazać maksymalnie po 5% wyżej wymienionych kosztów. Nie ma możliwości dokonywania przesunięć tych środków pomiędzy krajami.
4. Koszty przygotowań należy przeznaczyć na wszelkie działania przygotowujące realizację działania i uczestników do spotkania z rówieśnikami, m.in. koszty spotkań w grupach narodowych, materiały służące przygotowaniu spotkania grup, ubezpieczenie dla uczestników itp.
5. Kwoty przeznaczone dla organizacji partnerskiej beneficjent powinien bezwzględnie przekazać organizacji partnerskiej przed rozpoczęciem działań. Tylko w sytuacjach wyjątkowych środki mogą być przekazane partnerowi np. podczas działań (beneficjentowi nie została wypłacona zaliczka bądź została wypłacona, ale na krótko przed działaniami. W takiej

sytuacji beneficjent dokona refundacji wcześniej poniesionych kosztów przez organizację partnerską).

6. Dokumentacja potwierdzająca:
  - a. W przypadku organizacji partnerskiej: dowód przekazania środków przez Beneficjenta. Przy przekazywaniu środków dla organizacji partnerskich z zagranicy należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie przepisów polskiego prawa. Przekazanie środków do zagranicznych organizacji partnerskich powinno być udokumentowane w księgowości organizacji za pomocą:
    - i. Umowy z partnerem;
    - ii. wezwania do zapłaty (*request for payment*), rachunku, faktury, noty debetowej wystawionej przez organizację partnerską;
    - iii. wyciągu bankowego lub potwierdzenia wypłaty z kasy (KW);
  - b. w przypadku grupy z Polski i z Ukrainy potwierdzeniem poniesienia tych kosztów na etapie raportu końcowego będzie zaakceptowany opis działań przygotowawczych zamieszczony w raporcie.

Koszty zakwaterowania i wyżywienia

1. Koszty wyżywienia i zakwaterowania rozliczane są na podstawie stawki ryczałtowej, z uwzględnieniem liczby osób oraz liczby dni działania (przelicznik dzienny).
2. Wysokość stawek jest uzależniona od miejsca realizacji działania. Stawka dla projektów realizowanych w Polsce wynosi 20 EUR na osobę na dzień; stawka dla projektów realizowanych na Ukrainie wynosi 15 EUR na osobę na dzień.
3. Koszty te należy przeznaczyć wyłącznie na zakwaterowanie i wyżywienie uczestników i opiekunów.
4. Dokumentacja potwierdzająca:
  - a. Listy obecności uczestników z obu grup, zawierające obowiązkowo imię i nazwisko uczestnika/opiekuna, adres e-mailowy, datę rozpoczęcia i zakończenia działania, miejsce rozpoczęcia podróży, miejsce działania oraz podpis uczestnika
  - b. Zaakceptowany opis działań zamieszczony w raporcie końcowym

Koszty działań

1. Koszty działań rozliczane są na podstawie stawki ryczałtowej, z uwzględnieniem liczby osób oraz liczby dni działania (przelicznik dzienny).
2. Wysokość stawki wynosi 10 EUR na osobę na dzień.
3. Koszty te należy przeznaczyć na wszelkie wydatki wynikające z przedstawionego i realizowanego harmonogramu projektu. Mają one służyć realizacji zaplanowanych działań np. materiały, warsztaty, transport lokalny itp.
4. Dokumentacja potwierdzająca:
  - a. Listy obecności uczestników z obu grup, zawierające obowiązkowo imię i nazwisko uczestnika/opiekuna, adres e-mailowy, datę rozpoczęcia i zakończenia działania, miejsce rozpoczęcia podróży, miejsce działania oraz podpis uczestnika
  - b. zaakceptowany opis działań zamieszczony w raporcie końcowym.

Koszty upowszechniania

1. Koszty upowszechniania rozliczane są na podstawie kosztów rzeczywistych, nie więcej jednak niż 15% sumy kosztów naliczonych w ramach przyznanej kwoty na koszty przygotowania, zakwaterowania i wyżywienia oraz działań.
2. Są to koszty służące upowszechnianiu rezultatów, które zostały wypracowane przez uczestników. W tych kosztach nie można zawrzeć kosztów promujących projekt, tylko jego rezultaty.
3. Dokumentacja:

- a. faktury/rachunki dokumentujące rzeczywiście poniesione koszty;
- b. zaakceptowany opis działań upowszechniających zamieszczony w raporcie końcowym;
- c. udokumentowane produkty, w przypadku wydarzeń upowszechniających dokumentacja fotograficzna i lista uczestników poświadczająca realizację działania.

Koszty specjalne

1. Koszty specjalne rozliczane są na podstawie kosztów rzeczywistych, maksymalnie do 100 EUR na osobę, maksymalnie 1500 EUR na projekt.
2. Koszty specjalne związane są z uczestnictwem w projekcie osób z mniejszymi szansami. Koszty muszą wynikać z potrzeb tej grupy i ich celem jest zapewnienie komfortu pracy uczestników.
3. Dokumentacja:
  - a. faktury/rachunki dokumentujące rzeczywiście poniesione koszty;
  - b. do raportu końcowego – szczegółowy opis rodzaju poniesionych kosztów.

Koszty projektów promocyjno-informacyjnych

1. Koszty projektów promocyjno-informacyjnych rozliczane są na podstawie kosztów rzeczywistych, maksymalnie do 1300 EUR na projekt.
2. Koszty dedykowane są tylko projektom informacyjno-promocyjnym i służą do realizacji celów strictly promocyjno-informacyjnych, np. wydania publikacji, organizacji wystawy, realizacji filmu, czy organizacji spotkań promocyjnych.
3. Dokumentacja:
  - a. faktury/rachunki dokumentujące rzeczywiście poniesione koszty;
  - b. zaakceptowany opis działań promocyjno-informacyjnych zamieszczony w raporcie końcowym;
  - c. produkty wykonane w ramach tych kosztów.

Wizyta przygotowawcza – koszty podróży do/z wizyty przygotowawczej

Patrz: Koszty podróży

Wizyta przygotowawcza – koszty działań wizyty przygotowawczej

1. Koszty działań wizyty przygotowawczej rozliczane są na podstawie stawek ryczałtowych, z uwzględnieniem liczby osób oraz liczby dni działania (dni roboczych).
2. Wysokość stawek jest uzależniona od miejsca realizacji działania. Stawka dla projektów realizowanych w Polsce wynosi 25 EUR na osobę na dzień; stawka dla projektów realizowanych na Ukrainie wynosi 20 EUR na osobę na dzień.
3. Są to koszty związane z organizacją wizyty przygotowawczej, w tym koszty zakwaterowania i wyżywienia oraz inne koszty niezbędne do jej realizacji.
4. Dokumentacja potwierdzająca:
  - a. Listy obecności uczestników z obu grup, zawierające obowiązkowo imię i nazwisko uczestnika/opiekuna, adres e-mailowy, datę rozpoczęcia i zakończenia działania, miejsce rozpoczęcia podróży, miejsce działania oraz podpis uczestnika.

Zasady finansowania (schemat)

Kategoria budżetowa	Mechanizm finansowania	Kwota
Koszty podróży do/z miejsca realizacji projektu	Koszty ryczałtowe	wysokość stawki: 0,17 EUR/osoba/km. Liczba kilometrów obliczona według

Załącznik nr II do Umowy finansowej – Wytyczne do raportu finansowego dla projektów w ramach
Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży

		kalkulatora odległości
Koszty przygotowania	Koszty ryczałtowe	Maksymalnie 10% przyznanych kosztów zakwaterowania i wyżywienia oraz działań (po 5% dla każdej ze stron)
Koszty wyżywienia i zakwaterowania	Koszty ryczałtowe	Liczba uczestników * liczba dni działania (przelicznik dzienny) * stawka ryczałtowa Wysokość stawki: projekty realizowane w Polsce: 20 EUR na osobę na dzień projekty realizowane na Ukrainie: 15 EUR na osobę na dzień
Koszty działań	Koszty ryczałtowe	Liczba uczestników * liczba dni działania (przelicznik dzienny) * stawka ryczałtowa Wysokość stawki: projekty realizowane w Polsce: 10 EUR na osobę na dzień projekty realizowane na Ukrainie: 10 EUR na osobę na dzień
Koszty upowszechniania	Koszty rzeczywiste	Maksymalnie do 15% przyznanych kosztów przygotowania, zakwaterowania i wyżywienia oraz działań
Koszty specjalne	Koszty rzeczywiste	100%, nie więcej jednak niż kwota przyznana na ten cel w umowie finansowej. Limit to 100 EUR na osobę z mniejszymi szansami maksymalnie 1500 EUR na projekt
Koszty projektów promocyjno-informacyjnych	Koszty rzeczywiste	Maksymalnie 1300 EUR na projekt
Wizyta przygotowawcza – koszty podróży	Koszty ryczałtowe	wysokość stawki: 0,17 EUR/osoba/km. Liczba kilometrów obliczona według kalkulatora odległości
Wizyta przygotowawcza – koszty działań	Koszty ryczałtowe	Liczba uczestników * liczba dni wizyty przygotowawczej * stawka ryczałtowa Wysokość stawki: projekty realizowane w Polsce: 25 EUR na osobę na dzień projekty realizowane na Ukrainie: 20 EUR na osobę na dzień